

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

14 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Plămădeală Ghenadie

judecând în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 iunie 2021, în cauza penală privindu-l pe

Donțov Alexei XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 13.10.2020 – 15.12.2020 (prima instanță);
2. 11.01.2021 – 01.06.2021 (instanța de apel);
3. 28.07.2021 – 14.12.2021 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău /sediul Buiucani/ din 15 decembrie 2020, cauza fiind examinată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală conform art. 364¹ Cod de procedură penală, Donțov Alexei a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani 1 lună 10 zile, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, fără amendă.

1.1 Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Donțov Alexei, la data de 03.09.2020, aproximativ la orele 18:30, aflându-se pe XXXXX și acționând în scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, apropiindu-se de cet. Antonov Nichita, i-a sustras acestuia în mod deschis o trotinetă electrică la preț de 2 999 lei, astfel cauzându-i părții vătămate un prejudiciu material considerabil.

Astfel, acțiunile lui Donțov Alexei au fost încadrate în baza art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal: „*jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile*”.

2. Sentința primei instanțe, a fost atacată cu apeluri de către:

2.1 Procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Botanica, Balan Galina, solicitând casarea parțială a sentinței în partea stabilirii pedepsei, pronunțarea unei hotărâri noi, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului să-

i fie stabilită o pedeapsă de 3 ani 1 lună 10 zile, cu amendă în sumă de 1 350 u.c., invocând că, depășind vârsta minoratului, dar aflându-se la vârsta până la 21 ani, Donțov Alexei a săvârșit mai multe infracțiuni, majoritatea cărora se află pe rolul Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) cauzele penale în privința acestuia fiind conexe pentru examinare în procedură unică (peste 50 infracțiuni), anterior în privința lui Donțov Alexei la faza urmăririi penale a fost dispusă încetarea urmăririi penale pe motivul împăcării părților, în cazul comiterii de către acesta, a unei infracțiuni similare, circumstanțe care indică la necesitatea aplicării în privința condamnatului Donțov Alexei a unei pedepse mai aspre, la emiterea sentinței de condamnare în privința lui Donțov Alexei, instanța nu în măsură deplină a luat în considerare, gravitatea faptei prejudiciabile săvârșite de către inculpat, jaful atribuindu-se la infracțiuni grave, de faptul că, acesta la vârsta de numai 18 ani depășiți a comis cu intenție mai multe infracțiuni (fapte prejudiciabile) pasibile de răspundere penală, de persoana inculpatului și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală a acestuia, Donțov Alexei nu este la prima săvârșire a faptei prejudiciabile, acesta a comis repetat infracțiuni similare, procedurile legale anterior aplicate în privința lui Donțov Alexei s-au dovedit a fi neefective, nu au condus la reeducarea inculpatului și nici la curmarea săvârșirii de către acesta a altor infracțiuni, ceea ce vădit indică la necesitatea aplicării unei pedepse în limitele integrale a sancțiunilor stabilite prin legislația penală (închisoare cu amendă) și respectiv proporțională gravității faptei prejudiciabile comise, prejudiciul cauzat prin infracțiune a fost restituit părții vătămate numai la etapa cercetării judecătorești și atunci pretinzându-se înaintarea cererii de solicitare a aplicării institutului împăcării, situație care a fost oprită prin prezentarea de către acuzator a ordonanței emise anterior de către procurorul de caz la etapa urmăririi penale prin care a fost admisă o cerere similară privind împăcarea părților. Din motivele enunțate, acuzatorul de stat consideră oportun a se lua în vedere la stabilirea felului și a măsurii de pedeapsă pentru Donțov Alexei, de influența pedepsei asupra corectării și reeducării lui, asigurarea unei echități în raport cu faptele prejudiciabile de jaf, repetat săvârșite de către acesta.

2.2 Avocatul Lozovscaia Tatiana în numele inculpatului, solicitând casarea sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă non privativă de libertate, invocând că este posibil și rațional să fie aplicate prevederile art. 90 Cod penal; instanța de judecată incorect a stabilit că: infracțiunea se califică ca infracțiune gravă, care atrage după sine urmări negative în rezultatul comiterii acesteia; inculpatul la evidența medicului psihiatru și narcolog nu se află; circumstanțele ce atenuază răspunderea penală a inculpatului, în baza art. 76 Cod penal - căință sinceră și recunoașterea vinovăției, comiterea pentru prima dată a unei infracțiuni grave; persoana nu este judecată anterior, prejudiciul material și moral a fost restituit și partea vătămată nu are careva pretenții față de Donțov Alexei.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 iunie 2021, s-a respins apelul declarat de către procuror, s-a admis apelul declarat de către

avocatul Lozovscaia Tatiana, s-a casat parțial sentința în partea individualizării pedepsei, pronunțată în această parte o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, în conformitate cu art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită lui Donțov Alexei s-a suspendat condiționat pe un termen de probațiune de 4 ani.

În rest s-au menținut dispozițiile sentinței.

3.1 Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a concluzionat că inculpatul a comis anume infracțiunea imputată. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Astfel, instanța de apel a constatat cu certitudine că Donțov Alexei a comis infracțiunea prevăzută de art. 187 alin.(2) lit. f) Cod Penal - jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Referitor la individualizarea pedepsei, instanța de apel a indicat că Donțov Alexei, a comis o infracțiune care se atribuie la categoria infracțiunilor grave, acesta a recunoscut vina în cele comise și se căiește sincer, în acest sens a menționat că recunoașterea vinovăției, nu poate fi considerată ca circumstanță atenuantă, deoarece circumstanței respective i s-ar acorda o dublă valență juridică, recunoașterea vinovăției a fost ca condiție la aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, careva circumstanțe agravante în privința inculpatului nu au fost stabilite, se reține circumstanța atenuantă - săvârșirea infracțiunii de către o persoană care a atins vârsta de 18 ani, dar nu a atins vârsta de 21 ani, totodată, instanța de apel a reținut că inculpatul Donțov Alexei anterior a fost tras la răspundere penală, însă nu a fost judecat.

Astfel, instanța de apel a conchis că, prima instanță corect și întemeiat i-a aplicat inculpatului pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani 5 luni și 10 zile închisoare, fără amendă.

În acest sens, instanța de apel a menționat că, ținând cont de multitudinea circumstanțelor care descriu infracțiunea respectivă, nu a considerat rațional faptul că prima instanță a dispus executarea pedepsei real, în acest sens găsim veridice și aplicabile argumentele invocate în apelul declarat de către avocat. În aceeași ordine de idei, raționând prin prisma textelor de lege menționate, instanța de apel a relevat că, prima instanță la individualizarea pedepsei inculpatului Donțov Alexei, a stabilit executarea reală a pedepsei în privința ultimului fără a motiva ineficiența unei pedepse alternative și fără a da eficiența cuvenită prevederilor art. 61 și art. 75 Cod penal.

În continuare, instanța de apel a indicat că, deși inculpatul anterior a fost tras la răspundere penală, acesta nu a fost condamnat, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, a recunoscut vina integral, cauza fiind examinată în procedura simplificată, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, a manifestat căința

sinceră în cele comise, mai mult decât atât, a recuperat prejudiciul cauzat părții vătămate, careva circumstanțe agravante nu au fost stabilite, iar în conformitate cu art.76 Cod penal se reține circumstanța atenuantă - săvârșirea infracțiunii de către o persoană care a atins vârsta de 18 ani, dar nu a atins vârsta de 21 ani.

Astfel, raportând ansamblul de împrejurări expuse supra, instanța de apel a constatat că aplicarea în privința lui Donțov Alexei, a celei mai drastice pedepse, este lipsită de temei și nu se regăsește în circumstanțele cauzei și personalitatea inculpatului, impunând suspendarea executării condiționate a pedepsei stabilite inculpatului în conformitate cu art. 90 Cod penal, care este o pedeapsă întemeiată, proporțională faptei comise și circumstanțelor reale și personale.

4. Decizia instanței de apel, este atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, indicând temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea deciziei în partea stabilirii pedepsei, cu remiterea cauzei la rejudecare, invocând:

- instanța de apel în mod eronat a interpretat și aplicat pe caz prevederile art. 75 Cod penal și la alegerea și aplicarea pedepsei numite lui Donțov Alexei Evgheni nu a ținut cont de circumstanțele prezentei cauze penale și consecințele survenite;

- instanța de apel practic nu a motivat în nici un fel oportunitatea aplicării față de condamnat a pedepsei diminuate spre minimul numit, nu a constatat și stabilit circumstanțele cauzei și persoanei celui vinovat, care ar justifica concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită;

- instanța nu a ținut cont că, lipsind circumstanțe atenuante pe caz, aplicarea în temeiul art. 90 Cod penal a suspendării condiționate a executării pedepsei numite, fiind stabilit un termen de probațiune de 4 ani fără aplicarea amenzii, reprezintă o soluție de pedeapsă penală prea blândă, inechitabilă, inadecvată și disproporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite și a scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării inculpatului, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane;

- inculpatul nu este la prima abatere, astfel Donțov Alexei a mai săvârșit repetat infracțiuni similare, în pofida faptului că inculpatul nu a atins vârsta de 21 de ani, deja în privința acestuia au fost conexe pentru examinare în procedură unică peste 50 de infracțiuni, majoritatea cărora se află pe rolul Judecătoriei Chișinău /sediul Buiucani/;

- inculpatul Donțov Alexei, anterior a fost exonerat de răspundere penală pentru comiterea unei fapte analogie, or acest faptă denotă ca:

- inculpatul este o persoană predispusă spre comiterea infracțiunilor de acest gen, inclusiv din aceeași categorie, cu regularitate atentând asupra unora și acelorași valori și relații sociale,

- inculpatul este o persoană predispusă spre aplicarea violenței față de semenii săi și utilizează cu regularitate violența în privința altor persoane, iar analiza categoriei persoanelor asupra cărora comite atacurile denotă că acțiunile acestuia

sunt îndreptate împotriva persoanelor ce nu sunt în stare și nu sunt apte a opune o rezistență cuvenită atacului din partea lui Donțov Alexei;

- prin urmare, acest fapt dovedește că Donțov Alexei bine gândește și planifică minuțios faptele sale, identifică conștient acele persoane care nu îi pot opune rezistență (persoane de gen feminin, fie minori) și cu discernământ abuzează de acea imposibilitate a lor de a se apăra și de a respinge atacurile dânsului;

- procedurile legale anterior aplicate în privința lui Donțov Alexei s-au dovedit a fi neefective, nu au condus la reeducarea inculpatului și nici la curmarea săvârșirii de către acesta a unor alte infracțiuni;

- inculpatul nu a perceput gravitatea comportamentului său ilegal, prin urmare, reeducarea și încadrarea acestuia în societate urmează a fi efectuată prin privarea de libertate, care, în viziunea acuzării este o pedeapsă proporțională faptei comise;

5. Judecând recursul ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit, conchide că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil, din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să-l respingă ca inadmisibil în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Colegiul penal lărgit reține că recurentul indică ca temei pentru declararea recursului ordinar, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, în sensul că *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că motivul – temeiul de recurs invocat de recurent nu s-a confirmat în instanța de recurs ordinar, argumentând în acest context următoarele.

Astfel, ce ține de temeiul de recurs indicat de recurent, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, în sensul că *sau aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale* și argumentele în susținerea acestui temei, Colegiul penal lărgit menționează că sunt declarative, deoarece în urma examinării materialelor cauzei a conținutului deciziei instanței de apel, se constată că instanța de apel în decizia sa corect și-a motivat soluția privind aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, a ținut cont de prevederile art. 61 alin. (2) Cod penal și totodată a ținut cont și de criteriile de individualizare a pedepsei penale, prevăzute de art. 75 Cod penal, a luat corect în considerare, gravitatea infracțiunii săvârșite.

Colegiul penal lărgit indică că, sunt declarative argumentele recurentului precum că „instanța de apel practic nu a motivat în nici un fel oportunitatea aplicării față de inculpat a pedepsei”, or instanța de apel a indicat în decizie(v.III, f.d. 239 – 242), circumstanțele ce au stat la baza soluției instanței de apel de a aplica prevederile art. 90 Cod penal, considerând oportun a reține în privința inculpatului aplicarea suspendării executării pedepsei cu închisoarea, ori izolarea sa de societate nu este o măsură necesară și echitabilă, ținând cont și de faptul că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit remarcă că aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal – suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia.

Astfel, Colegiul penal lărgit conchide că, instanța de apel în decizia sa corect și-a motivat soluția privind aplicarea pedepsei, a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, a luat corect în considerare gravitatea infracțiunii săvârșite, lipsa circumstanțelor agravante, prezența circumstanțelor atenuante, motivare pe care Colegiul penal o consideră corectă și o însușește, ce este conform practicii CtEDO, hotărârea *Albert vs România* din 16.02.2010.

Colegiul penal lărgit respinge și alegațiile recurentului precum că „inculpatul nu este la prima abatere, astfel Donțov Alexei a mai săvârșit repetat infracțiuni similare, în pofida faptului că inculpatul nu a atins vârsta de 21 de ani, deja în privința acestuia au fost conexe pentru examinare în procedură unică peste 50 de infracțiuni, majoritatea cărora se află pe rolul Judecătoriei Chișinău /sediul Buiucani/”, or, conform art. 8 alin. (1) Cod de procedură penală „Persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu-i va fi dovedită, în modul prevăzut de prezentul cod, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale, și nu va fi constatată printr-o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă”.

Colegiul penal lărgit statuează că în cadrul condițiilor suspendării, persoana inculpatului interesează sub raportul pericolozității sale, decurgând, în primul rând, din faptă și din împrejurările în care aceasta a fost săvârșită, iar în al doilea rând, din persoana infractorului, care trebuie studiată pentru a se putea constata dacă acesta se poate corecta fără executarea pedepsei.

Totodată, Colegiul penal mai menționează că Curtea Europeană în jurisprudența sa, s-a pronunțat în favoarea folosirii măsurilor neprivative de libertate (cauza *Varga și alții v. Ungaria*, hotărârea din 10 martie 2015, § 104; cauza *Norbert Sikorski v. Polonia*, hotărârea din 22 octombrie 2009, §158), statuând că trebuie să se ia în considerare alternativele disponibile detenției, și nu aplicarea automată a pedepsei închisorii (cauza *Kyprianou v. Cipru*, hotărârea din 15 decembrie 2005, §108).

6. Astfel, Colegiul penal lărgit conchide că temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel expuse în decizia sa lipsesc, iar motivarea din decizia acesteia, în virtutea corectitudinii ei și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs ordinar o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În consecință, Colegiul penal lărgit nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat decizia atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, urmând a fi menținută, iar recursul declarat urmează a fi respins ca inadmisibil.

7. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 iunie 2021, în cauza penală privindu-l pe **Donțov Alexei XXXXX**, cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **03 februarie 2022**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Plămădeală Ghenadie